

mentariske forsamling, den spanske parlamentariker Ruperez, skal til Tyrkiet i løbet af kort tid for ved selvsyn at vurdere forholdene og for at føre samtaler med de tyrkiske myndigheder, så her har der altså været en åbning i forhold til OSCE-parlamentarikerne.

I den dagsorden, der er foreslået af SF og Enhedslisten, indgår det, at de nordiske lande skal tage et særligt initiativ. Der var nordisk udenrigsministermøde i går og i forgårs. Der var blandt de fem nordiske udenrigsministre en indgående diskussion af forholdet til Tyrkiet og menneskerettighederne, og jeg kan da fastslå, at de nordiske udenrigsministre var enige om betydningen af en dialog med Tyrkiet for at fastholde landet i de europæiske samarbejdsstrukturer. Samtidig var vi enige om at udtrykke stor bekymring over menneskerettighedssituationen og at betone nødvendigheden af en indsats vedrørende forebyggelse af tortur og mishandling.

Endelig udtrykte de nordiske udenrigsministre, at de nordiske lande sammen ønsker at bidrage til en forbedring af forholdene for menneskerettigheder i Tyrkiet gennem forskellige tiltag, der søges gennemført i samråd og samarbejde med de tyrkiske myndigheder og internationale organisationer som Europarådet, OSCE og FN. Vi er enige om at være i nær kontakt med hinanden om de tyrkiske spørgsmål, og det siger sig selv, at de nordiske udenrigsministre nøje vil vurdere, om der er mulighed for selvstændige udspil, der kunne fremme forholdene for menneskerettigheder og demokrati i Tyrkiet.

Den finansielle støtte eller økonomiske bistand til Tyrkiet har også været et tema i debatten. I forbindelse med aftalen om indgåelse af en såkaldt finansiell protokol, altså midler, som skal gå fra EU til Tyrkiet. Jeg anser selv indgåelse af denne aftale om en toldunion og en finansiell protokol for at være et fremskridt.

Jeg har været fortalende for, at en sådan toldunion med den tilhørende finansielle protokol skulle etableres. Jeg beklager derfor også, at denne økonomiske side af forholdet til Tyrkiet er blevet blokeret både i Ministerrådet og i Europa-Parlamentet, og at vi derfor må sige, at EU ikke har levet op til de forpligtelser, som man har påtaget sig i aftalerne med Tyrkiet. Det er med til – kan man sige – at hindre den økonomiske udvikling, og det er med til at skabe et dårligt klima, hvilket jeg ikke finder er godt.

EU kan ikke siges at have levet op til de aftaler, der er indgået. Jeg finder, at disse aftaler både om toldunionen og om finansiell bistand er vigtige netop ud fra nogle af de synspunkter, som især hr. Søren Søndergaard har fremført. En bedre økonomisk og social udvikling, som jo fremmes ved øget samhandel og finansiell bistand, er et vigtigt led og måske det vigtigste på lang sigt til at skabe forudsætninger for at imødegå religiøs fundamentalisme.

Vi møder det samme problem i Nordafrika, og vi skal også dér angribe problemerne ved at give et bedre tilbud om økonomisk og handelsmæssigt samarbejde.

Til allersidst har man spurgt til mine reaktioner på udtalelserne i Europa-Parlamentet fra den hollandske formand for Ministerrådet, Hans van Mierlo. Jeg er nødt til at afstå fra at kommentere dem i dag, for jeg har kun hans udtalelser på anden hånd og fra avisudklip. Jeg ønsker at se hans udtalelser i sammenhæng, inden jeg giver mig til at kommentere dem. Det synes jeg man skylder en udenrigsministerkollega.

Gert Petersen (SF):

Jeg synes nu godt, jeg kan kommentere udtalelsen fra den hollandske formand om, at det jo ikke er sikkert, at Tyrkiet kan komme ind i EU, fordi det er et muslimsk land. Jeg er jo ikke udenrigsminister, så jeg kan tillade mig at sige: Mage til sludder og vrøvl har jeg sjældent hørt.

Hvornår i alverdens riger og lande er medlemskab af EU blevet et spørgsmål om religion? Det er sandelig noget helt nyt for mig. Hvis man går videre ad den vej, bliver det næste, at medlemskab afgøres af hudfarve, hvor det kun er folk med en bestemt hudfarve og måske på et senere tidspunkt hårfarve, der kan være med. Der må også inden for EU være plads for katolikker, lutheranere, muslimer, brahminere, og hvad ved jeg.

Der kan være mange andre grunde til, at det er urimeligt at optage Tyrkiet i EU. Jeg synes i høj grad, det er urimeligt, men det skyldes det forhold, som Tyrkiet i øjeblikket har til menneskerettighederne. Og her må jeg jo konstatere, at i den debat, vi har haft, er næsten alle ordførerne enige om, at det står ringe til med menneskerettighederne i Tyrkiet, og at det er gået den forkerte vej igennem de senere år.

Jeg skal på den baggrund takke for de indlæg, der har været. Selv om der er nogle ting, som skiller, og som vi ikke er enige om, så synes jeg